

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
Τίτλος	“Eat4Change: Κινητοποιώντας τους νέους προς μια βιώσιμη διατροφή”		
Φορέας	WWF Ελλάς		
Θεματικές	Φροντίζω το περιβάλλον	Υποθεματική	1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά 2. Κλιματική αλλαγή
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Γυμνάσιο		
Δεξιότητες στόχευσης του προγράμματος	<ol style="list-style-type: none"> Κριτική Σκέψη: Δεξιότητα ανάλυσης του περιβάλλοντος της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας μέσα από διαφορετικές οπτικές (περιβαλλοντική, κοινωνική διάσταση) και του προβλήματος της αλλαγής συμπεριφοράς και δεξιότητες μεταφοράς της θεωρητικής γνώσης στην πράξη Συνεργατικότητα: Δεξιότητες συνεργασίας σε ομάδες, επίλυσης συγκρούσεων, σύνθεσης ιδεών και ενσυναίσθηση, κατανόηση της οπτικής των άλλων μαθητών (περιλαμβανομένων και των ΑΜΕΑ κλπ) και εκπαιδευτικών του σχολείου Δημιουργικότητα: Δημιουργική σκέψη, σκέψη έξω από τα καθιερωμένα για την εξεύρεση λύσεων στο συγκεκριμένο πρόβλημα Επικοινωνία: Δεξιότητα επικοινωνίας ανάμεσα στα μέλη της ομάδας αλλά και επικοινωνίας σε ευρύ κοινό (στην τάξη και στη σχολική κοινότητα), ικανότητα ακρόασης 		Έντυπο II

Σύντομη περιγραφή του Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων (έως 200 λέξεις)

Βήμα 1: Μετά την παρατήρηση και παρακολούθηση των διατροφικών συνηθειών των μαθητών ακολουθεί συζήτηση για τις προτεραιότητές τους και στάσεις που αφορούν τις επιλογές τους (Κριτική Σκέψη).
 Βήμα 2: Μετά την παρουσίαση των επιπτώσεων της διατροφής μας στο περιβάλλον ακολουθεί συζήτηση που προάγει τη συστημική προσέγγιση του περιβαλλοντικού προβλήματος (Κριτική Σκέψη) αλλά και συνεργασία σε ομάδες για τη δημιουργία του δέντρου των προβλημάτων (Συνεργατικότητα) και παρουσίαση των δέντρων στην ολομέλεια (Επικοινωνία).
 Βήμα 3: Οι μαθητές προσδιορίζουν δεξιότητες χαρακτήρων, άλλων προσωπικοτήτων και των δικών τους, διατυπώνουν προκλήσεις που αντικατοπτρίζουν σωστότερα το πρόβλημα και καταγράφουν τις αρχικές ιδέες δράσης (Κριτική σκέψη). Δουλεύουν και πάλι σε ομάδες. (Συνεργατικότητα και Επικοινωνία).
 Βήμα 4: Οι μαθητές συντάσσουν έρευνα, αναλύουν τα αποτελέσματα εφαρμογής της και καταγράφουν τάσεις (Κριτική Σκέψη, Δημιουργικότητα) δουλεύοντας σε ομάδες

(Συνεργατικότητα & Επικοινωνία).
 Βήμα 5: Στην ομάδα τους (Συνεργατικότητα & Επικοινωνία) κάνουν στοχοθεσία, καταιγισμό ιδεών και σχεδιασμό βημάτων δράσης (Δημιουργικότητα, Κριτική Σκέψη).
 Βήμα 6: Θέτουν υποσχέσεις για προσωπική αλλαγή στάσης και διατροφικών επιλογών (Επικοινωνία).
 Βήμα 7: Υλοποιούν, αξιολογούν και σχεδιάζουν μελλοντικές δράσεις (Δημιουργικότητα, Επικοινωνία, Κριτική Σκέψη, Συνεργατικότητα).

Δομή Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

Εργαστήριο	Περιγραφή δραστηριοτήτων
<p>Τίτλος εργαστηρίου Τι τρώω;</p> 	<p>Ο εκπαιδευτικός διεξάγει έρευνα των διατροφικών συνηθειών των μαθητών με τη βοήθεια ερωτηματολογίου. Οι μαθητές καταγράφουν και αξιολογούν τις διατροφικές τους συνήθειες με στόχο να γίνουν κατανοητές και συζητούν τις προτεραιότητες και τις στάσεις τους. Βλ. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό σελ 13, Βήμα 1, Δραστηριότητα 1</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Γιατί να ενδιαφερθώ;</p> 	<p>Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει το πρόβλημα των επιπτώσεων της διατροφής μας στη βιοποικιλότητα και την κλιματική κρίση. Κατόπιν οι μαθητές διερευνούν γιατί έχουν επικρατήσει τα μη βιώσιμα διατροφικά μοντέλα. Βλ. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό σελ 14, Βήμα 2, Δραστηριότητα 3</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Έχω ομαδικό πνεύμα</p> 	<p>Οι μαθητές ερευνούν προσωπικότητες που θαυμάζουν και τις δεξιότητές τους που οδήγησαν σε αλλαγή. Στη συνέχεια καταγράφουν τις δικές τους δεξιότητες για να φέρουν αλλαγή και τις ιδέες τους για ανάληψη δράσης. Βλ. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό σελ 14, Βήμα 2, Δραστηριότητες 2 & 4</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Πού είμαι τώρα;</p> 	<p>Ώρα για δράση των μαθητών. Ξεκινούν με τη δημιουργία και διεξαγωγή νέου ερωτηματολογίου έρευνας των διατροφικών συνηθειών των συμμαθητών τους, ως επίπεδο αναφοράς της συνολικής δράσης. Στη συνέχεια αναλύουν τα αποτελέσματα χαρτογραφώντας τις τάσεις και τα προβληματικά σημεία. Βλ. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό σελ 15, Βήμα 3, Δραστηριότητα 1</p>
<p>Τίτλος εργαστηρίου Πού θέλω να φτάσω και πώς;</p>	<p>Οι μαθητές θέτουν στόχους, κάνουν καταιγισμό ιδεών για πιθανές δράσεις, επιλέγουν ποιες από αυτές θα υλοποιήσουν και σχεδιάζουν τα βήματα. Βλ. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό σελ 16, Βήμα 3,</p>

	Δραστηριότητα 2 & 3
Τίτλος εργαστηρίου Από τα λόγια στην πράξη! 	Οι μαθητές εξετάζουν και δεσμεύονται για αλλαγές στις δικές τους διατροφικές συνήθειες. Βλ. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό σελ 16, Βήμα 3, Δραστηριότητα 4
Τίτλος εργαστηρίου Ωρα για δράση! 	Οι μαθητές μοιράζουν ρόλους, υλοποιούν, καταγράφουν αποτελέσματα και αξιολογούν τις δράσεις. Τέλος σκέφτονται τρόπους περαιτέρω επικοινωνίας και δικτύωσης. Βλ. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό σελ 16, Βήμα 3, Δραστηριότητες 5, 6 & 7

Περιγραφή βασικού θεωρητικού πλαισίου υποστήριξης του προγράμματος (Εώς 300 λέξεις)

Το πρόγραμμα βασίζεται στην προσέγγιση «Λιγότερα λόγια, περισσότερες πράξεις» και σε τρία επίπεδα παρέμβασης: α) ευαισθητοποίηση-κατανόηση του περιβαλλοντικού προβλήματος των διατροφικών επιλογών μας και τη σύνδεσή τους με τους παγκόσμιους στόχους για το κλίμα και τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, β) αλλαγή συμπεριφοράς σε προσωπικό επίπεδο και γ) ανάληψη δράσης ως μέλος ομάδας με σκοπό την επιρροή κοινού ([πρακτική της ενεργού πολιτεότητας](#)). Στηρίζεται στις πρόσφατες υποδείξεις της [Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκπαίδευση για την αειφορία](#) καθώς και τον [προσδιορισμό των δεξιοτήτων που πρέπει να έχει ο ενεργός πολίτης](#). Επιπλέον βασίζεται στις υποδείξεις της UNESCO ([Διακήρυξη του Βερολίνου](#)) για την Εκπαίδευση για την Αειφορία και τη δέσμευση για την υποστήριξη των νέων που λειτουργούν ως παράγοντες αλλαγής για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Βασίζεται ακόμα στη μεθοδολογία της ανθρωποκεντρικής προσέγγισης στον σχεδιασμό λύσεων για το περιβάλλον και την κοινωνία, το [Design Thinking](#). Το ευρύτερο πλαίσιο στο οποίο εγγράφεται η μεθοδολογία του “Design Thinking” είναι αυτό της Καινοτομίας καθώς ενθαρρύνει την παραγωγή σκέψης έξω από τα καθιερωμένα και δίνει έμφαση στην πιο σημαντική προϋπόθεση για την εφαρμογή μιας ιδέας για την αλλαγή ενός συστήματος: την αποδοχή της από τους χρήστες και τη διαρκή βελτίωση της ιδέας μέσω παρατήρησης της εφαρμογής της.

Προσβασιμότητα

Το πρόγραμμα είναι προσιτό σε όλα τα σχολεία και σε όλους τους μαθητές. Το WWF είναι διαθέσιμο για υποστήριξη τόσο εξ αποστάσεως όσο και δια ζώσης. Με την ανθρωποκεντρική προσέγγιση της μεθοδολογίας που εισάγει, οι ανάγκες όλων των μαθητών του σχολείου, περιλαμβανομένων και των μαθητών με μαθησιακές

δυσκολίες, ΑΜΕΑ κλπ, όχι μόνο λαμβάνονται υπόψη αλλά και βρίσκονται στο επίκεντρο της έρευνας και των δράσεων που καλούνται να αναλάβουν οι μαθητές.

Δυνατότητα επέκτασης

Το πρόγραμμα αυτό που δομείται και καλύπτει 7 ώρες για ένα πλήρη κύκλο στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, ενότητα «Φροντίζω το περιβάλλον», μπορεί να επεκταθεί στα άλλα Εργαστήρια Δεξιοτήτων που αφορούν τις ενότητες: (α) «Ενδιαφέρομαι και ενεργώ» καθώς η δράση των μαθητών προάγει τη συμπερίληψη στην εκπαίδευση. Στην ουσία οι μαθητές κάνουν έρευνα και σχεδιάζουν δράσεις για την κινητοποίηση άλλων μαθητών του σχολείου, τους ακούνε, ακούνε τη γνώμη τους για τις επιλογές τους και καλλιεργείται μία κουλτούρα αλληλοσεβασμού με διαφορετικούς όρους από τους συνηθισμένους. Οι ανάγκες των άλλων είναι όρος επιτυχίας της δράσης που αναλαμβάνουν οι μαθητές του προγράμματος.

(β) «Ζω καλύτερα-Ευ ζην» καθώς οι μαθητές καλούνται να κινητοποιηθούν και να κινητοποιήσουν τους συμμαθητές τους για τις επιπτώσεις των διατροφικών τους συνηθειών και στους ίδιους, ενώ οι προτάσεις βιώσιμης διατροφής αφορούν την υιοθεσία πιο υγιεινών συνηθειών και για τους ίδιους.

Το πρόγραμμα λοιπόν μπορεί να επεκταθεί και στους κύκλους Εργαστηρίων Δεξιοτήτων των δυο αυτών θεματικών με εμβάθυνση και περισσότερη δράση.

Αξιολόγηση

Το πρόγραμμα αξιολογείται με ερωτηματολόγια σε μαθητές και εκπαιδευτικούς. Τα ερωτηματολόγια βρίσκονται στον **Οδηγό εκπαιδευτικού** σελίδα 21 εδώ:

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/eat4changeeducatorsmanualschools_gr.pdf